

1. Najděte v textu T všechny výskyty řetězců, které mají od vzorku P Hammingovu vzdálenost rovnou nejvýše k . Použijte metodu dynamického programování ([TSA] str. 199 – 202).

a) $T = \text{ccacbaabccacbcabccc}$
 $P = \text{abcba}$
 $k = 2$

		c	c	a	c	b	a	a	b	c	c	a	c	c	b	c	a	b	c	c	c
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	3	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1	1
b	3	4	2	2	1	1	2	1	0	2	2	2	1	2	1	2	2	0	2	2	2
c	3	3	4	3	2	2	2	3	2	0	2	3	2	1	3	1	3	3	0	2	2
b	3	4	4	5	4	2	3	3	3	3	1	3	4	3	1	4	2	3	4	1	3
a	3	4	5	4	6	5	2	3	4	4	4	1	4	5	4	2	4	3	4	5	2
i	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Hledané výskyty končí na pozicích 6, 11, 15, 20.

b) $T = 000111011000101010111110$
 $P = 110010$
 $k = 3$

		0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	4	1	1	1	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1
1	4	5	2	2	1	0	0	1	1	0	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1
0	4	4	5	2	3	2	1	0	2	2	0	1	2	3	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1	0
0	4	4	4	5	3	4	3	1	1	3	2	0	1	3	3	2	2	2	2	2	3	3	2	2	1
1	4	5	5	5	5	3	4	4	1	1	4	3	1	1	4	3	3	2	3	2	2	3	3	2	3
0	4	4	5	5	6	6	4	4	5	2	1	4	3	2	1	5	3	4	2	4	3	3	4	4	2
i	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

Hledané výskyty končí na pozicích 9, 10, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 24

2. Ukažte, že Levenshteinova vzdálenost splňuje axiomy metriky.

Uvažujme dvě libovolná slova u, v, w nad abecedou $A \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$. Levenshteinovu vzdálenost slov u, v , označme $d(u, v)$. Axiomy metriky jsou:

1. $d(u, v) = d(v, u)$,
2. $d(u, v) \geq 0$,
3. $d(u, v) = 0 \Leftrightarrow u = v$,
4. $d(u, w) \leq d(u, v) + d(v, w)$.

1. Sporem. Nechť BÚNO $d_1 = d(u, v) < d(v, u)$. Nechť dále v vzniká z u pomocí k operací vypuštění symbolu, l operací substituce symbolu a m operací vložení symbolu, $k + l + m = d_1$. Potom je též možné vytvořit u z v pomocí odpovídajících m operací vypuštění příslušných symbolů, l operací substituce symbolu a k operací vložení symbolu. (Každá operace má svůj odpovídající protějšek – vložení symbolu a_i do u má protějšek vypuštění symbolu a_i z v a

obráceně, substituce symbolu a_i symbolem a_j v u má protějšek substituci symbolu a_j symbolem a_i ve v .) To znamená, že u lze vytvořit z v rovněž pomocí d_1 operací. Vzdálenost $d(v,u)$ je ale rovna minimálnímu počtu operací nezbytných pro tuto akci, tedy $d(v,u) \leq d_1$. To je spor s předpokladem $d_1 < d(v,u)$.

2. Zřejmé záporný počet operací vypuštění, vložení nebo substituce symbolu ve slově není definován.

3. Pokud $d(u,v) = 0$, nebyla použita žádná operace transformující u ve v , tedy $u = v$. Pokud $u = v$, je minimální počet operací potřebný na změnu u ve v roven 0.

4. Změníme u ve v pomocí $d(u,v)$ operací, a dále změníme v ve w pomocí $d(v,w)$ operací. Tím jsme změnilí u ve w pomocí $d(u,v) + d(v,w)$ operací. Protože vzdálenost $d(u,w)$ je rovna minimálnímu počtu operací nutných ke změně u ve w , musí platit $d(u,w) \leq d(u,v) + d(v,w)$. (Dokonce, položíme-li $u = w \neq v$, vidíme pomocí 3., že $0 = d(u,w)$, $d(u,v) > 0$, $d(v,w) > 0$, tedy v tomto případě platí $d(u,w) < d(u,v) + d(v,w)$, takže někdy nastává i ostrá nerovnost v 4. To bychom podotkli, jen abychom ukázali netrivialitu takto definované vzdálenosti.)

3.

Napište všechna slova, která mají od vzorku aba nad abecedou $\{a, b, c\}$ Levenshteinovu vzdálenost rovnu

- a) 1
- b) 2

a) Vložením: $aaba$, $abaa$; substitucí: aaa , bba , abb , cba , aca , abc ; smazáním: ba , aa , ab .

b) Délka 1 (dvě smazání: a , b).

Délka 2 (jedno smazání a jedna substituce): ac , bb , bc , ca , cb .

Délka 3 (dvě substituce): aab , aac , aca , acb , acc , baa , bbb , bbc , bca , caa , cbb , cbc , cca .

(jedno smazání i vložení, jen výsledky různé od předchozích): bab , bac , cab .

Délka 4 (jedno vložení a jedna substituce): $aaaa$, $aaab$, $aaac$, $aabb$, $aabc$, $aaca$, $abbb$, $abbc$, $abca$, $abcb$, $abcc$, $acaa$, $acab$, $acac$, $acba$, $acbb$, $acbc$, $acca$, $baaa$, $babb$, $babc$; $baaa$, $bbab$, $bbac$, $bbba$, $bbca$, $bcba$, $caaa$, $cabb$, $cabc$, $caca$, $cbaa$, $cbab$, $cbac$, $cbba$, $cbca$, $ccba$.

Délka 5 (dvě vložení): $aaaba$, $aaaba$, $aabaa$, $aabab$, $aabac$, $aabba$, $aabca$, $aacba$, $abaab$, $abaac$, $ababa$, $ababa$, $ababa$, $ababb$, $ababb$, $ababc$, $abaca$, $abaca$, $abacb$, $abacc$, $abbaa$, $abbac$, $abbba$, $abbca$, $abcaa$, $abcab$, $abcac$, $abcba$, $abcba$, $abcca$, $acaba$, $acaba$, $acbaa$, $acbab$, $acbac$, $acbba$, $acbca$, $accba$, $baaba$, $babaa$, $babab$, $babac$, $babba$, $babca$, $bacba$, $bbaba$, $bcaba$, $caaba$, $cabaa$, $cabab$, $cabac$, $cabba$, $cabca$, $cacba$, $cbaba$, $ccaba$.

4.

Abeceda A obsahuje n symbolů, slovo w má délku m . Odhadněte shora počet slov nad abecedou A , která mají od w Hammingovu vzdálenost rovnu k ($0 \leq k \leq m$).

Můžeme provést nejvýše $C(m, k) \times n^k$ substitucí, kde $C(m, k)$ je kombinační číslo „ m nad k “.

5.

Abeceda A obsahuje n symbolů, slovo w má délku m . Odhadněte shora počet slov nad abecedou A , která mají od w Levenshteinovu vzdálenost rovnu k ($0 \leq k \leq m$).

Nejvíce nových slov vygenerujeme jednou operací vložení, tak může vzniknout ze slova délky m až $n \times (m+1)$ nových slov. protože se slova vkládáním budou prodlužovat, vytvoříme nejvýše $(n \times (m+k))^k$ nových slov. Pokuste se o přesnější odhad.

6.

Najděte v textu T všechny výskyty řetězců, které mají od vzorku P Levenshteinovu vzdálenost rovnou nejvýše k . Použijte metodu dynamického programování ([TSA] str. 202 – 205).

- a) $T = \text{aacacacbaabbbcbccacc}$
 $P = \text{abbcb}$
 $k = 2$

		a	a	c	a	c	a	c	b	a	a	b	b	b	c	b	b	c	a	c	c
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	3	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	
b	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	2	1	1	2	1	1	2	
b	3	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	0	1	2	2	1	2	2	2	2	
b	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	1	0	1	2	2	2	3	3	3	
a	3	3	3	4	3	4	3	4	3	2	2	3	2	1	1	2	3	3	2	4	4
i	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

Hledané výskyty končí na pozicích 9 (acba), 10 (acbaa), 12 (abb, aabb), 13 (bbb, abbb), 14 (bbbc, abbbc), 15 (abbbcb), 18 (bbca, cbbca).

- b) $T = 010011101000010101011100$
 $P = 11100$
 $k = 1$

		0	1	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	1	0	0		
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
1	2	1	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1		
1	2	2	1	1	2	1	0	0	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	0	0	1	2	
1	2	3	2	2	2	2	1	0	1	1	2	2	3	3	2	2	1	2	1	2	1	1	0	1	2
0	2	2	3	2	2	3	2	1	0	1	1	2	2	3	3	2	2	1	2	1	2	2	1	0	1
0	2	2	3	3	2	3	3	2	1	1	1	1	2	2	4	3	3	2	2	2	2	3	2	1	0
i	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

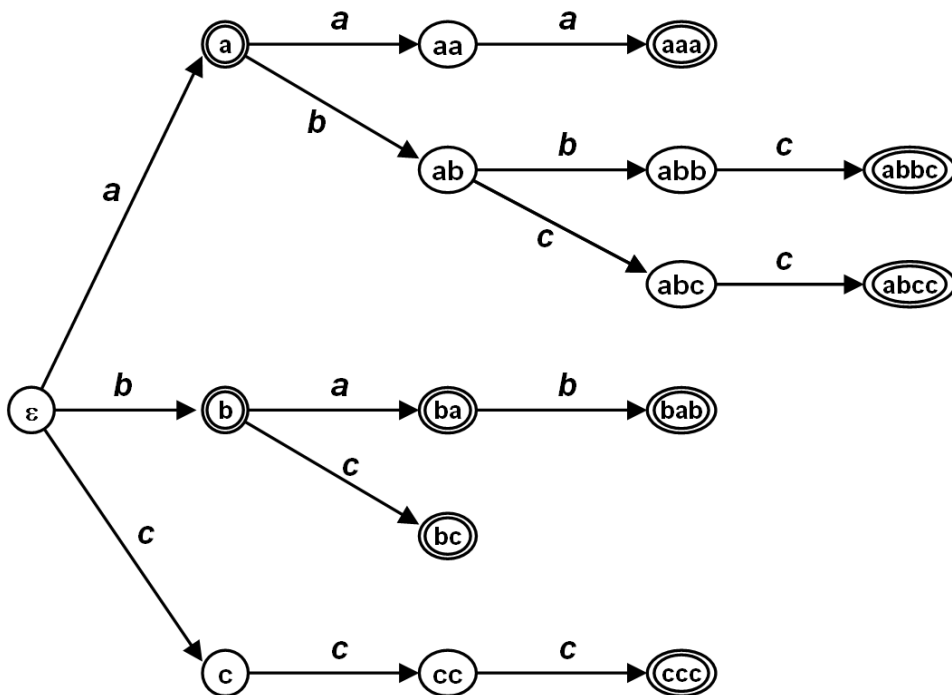
Hledané výskyty končí na pozicích 8 (1110), 9 (11101), 10 (111010), 11 (10100, 110100), 23 (1110), 24 (1100, 11100).

7.

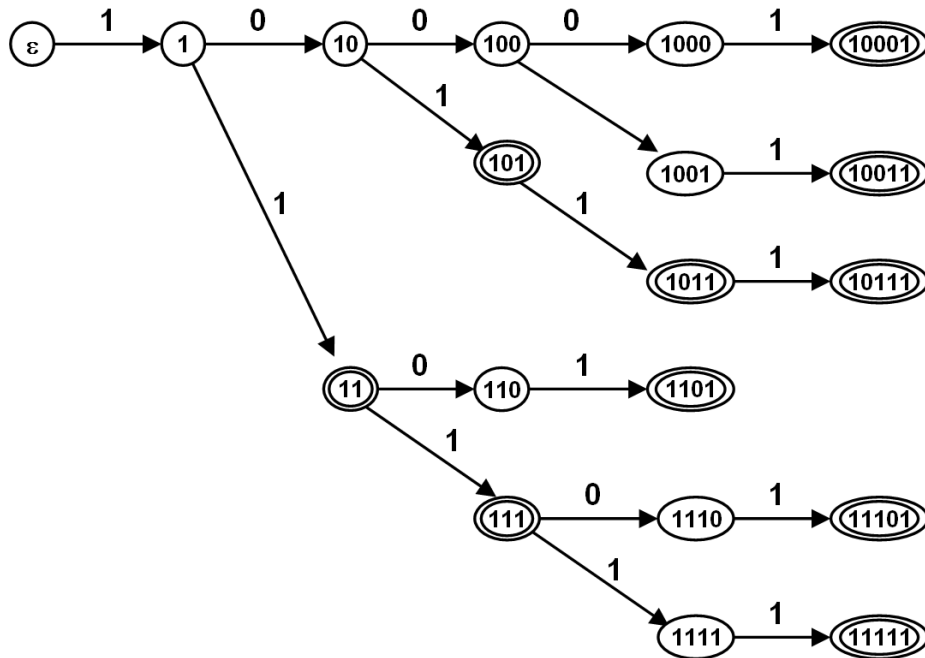
Sestrojte deterministický automat nad abecedou A , který přijímá právě množinu M slov nad touto abecedou.

- a) $A = \{a, b, c\}$, $M = \{a, b, ba, bc, aaa, bab, ccc, abbc, abcc\}$.
 b) $A = \{0, 1\}$, $M = \{10, 11, 101, 111, 1011, 1101, 10001, 10011, 10111, 11101, 11111\}$.

a)

b)

8.

Sestrojte deterministický automat, který v textu nad abecedou A vyhledá právě každé slovo množiny M z předchozí úlohy.

(Řešení explicitně neuvádím, přidá se smyčka ohodnocená celou abecedou do prvního stavu ε a provede se standardní determinizace.)

9.

Sestavte automat, který v textu nad abecedou A vyhledává všechna slova popsaná regulárním výrazem R.

- a) $A = \{a,b,c\}, R = c^*(ac + bb)^*$
- b) $A = \{0, 1\}, R = 0^*(101 + 11)^*0$

Návod: Zopakujte si postup vytvoření NKA přijímajícího jazyk popsaný daným regulárním výrazem (je i v [TSA], Algoritmus 1.47., str. 21), . Tento NKA opatříme v počátečním stavu smyčkou pro všechny znaky abecedy a provedeme standardní algoritmus pro převod NKA na DKA.

10.

Demonstrujte fakt, že paměťová složitost deterministického automatu pro vyhledávání slov odpovídajících regulárnímu výrazu může růst exponenciálně s počtem přijímaných slov. Použijte regulární výraz $R = a(a+b)^{m-1}$ ($m \geq 1$).

Návod: Vytvořte přechodovou tabulku příslušného automatu pro $m \geq 5$ a sledujte, jak v tomto případě postupuje algoritmus pro převod NKA na DKA.

11.

Sestavte tabulky pro simulaci činnosti vyhledávacího automatu metodou bitového paralelizmu pro daný text t , vzorek p a Hammingovu vzdálenost k ,

- a) $t = abcbcaaccbbaa$
 $p = bbac$
 $k = 2$

R0

	a	b	c	b	c	a	a	c	c	b	b	a	a	
b	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1
b	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
a	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
c	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

R1

	a	b	c	b	c	a	a	c	c	b	b	a	a
b	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	1	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0
a	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0
c	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

R2

	a	b	c	b	c	a	a	c	c	b	b	a	a
b	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0
c	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	1	0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Stínované pozice odpovídají konci nalezeného řetězce, jehož Hammingova vzdálenost od vzoru je rovna k .

b) $t = \text{accbbaaabcba}$

$p = \text{acbb}$

$k = 2$

R0

	a	c	c	b	b	a	a	a	b	c	b	a	
a	1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	1	1	0
c	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
b	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
b	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

R1

	a	c	c	b	b	a	a	a	b	c	b	a	
a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1
b	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	0	1
b	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

R2

	a	c	c	b	b	a	a	a	b	c	b	a	
a	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
b	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	0	0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Stínované pozice odpovídají konci nalezeného řetězce, jehož Hammingova vzdálenost od vzoru je rovna k .